

Stanowisko

II Sprawozdawczego Zjazdu Lekarzy Weterynarii VII kadencji
Lubelskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej
z dnia 31 marca 2019 r.

w sprawie katastrofalnej sytuacji kadrowo-finansowej w Inspekcji Weterynaryjnej
oraz zapowiedzi ministerialnej „reformy systemu nadzoru weterynaryjnego”

Zjazd Lubelskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w pełni popiera apel kierowany w dniu 8 marca 2019 r. do Prezesa Rady Ministrów Pana Mateusza Morawieckiego przez sygnatariuszy Krajową Radę Lekarsko-Weterynaryjną, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „MedicusVeterinarius” oraz NSZZ „Solidarność” Sekcję Krajową Pracowników Weterynarii, w szczególności tezy dotyczące:

1. **Zagwarantowania w budżecie Państwa środków finansowych w wysokości 160 mln zł na zdecydowane wzmocnienie kadrowo-finansowe Inspekcji Weterynaryjnej** do poziomu wynagrodzenia w wysokości średniej krajowej dla rozpoczynających karierę zawodową lekarzy weterynarii z zapewnieniem im drogi dalszego awansu finansowego. Podkreślamy, że nie do zaakceptowania jest fakt, iż w powiatowym inspektoracie weterynarii zarobki kształtują się na poziomie 2,5 – 3,0 tys. zł brutto, a lekarze weterynarii odchodzą z pracy z przyczyn ekonomicznych oraz że w 50% naborów na istniejące wakaty nie wpływa żadna aplikacja. W rezultacie praktycznie w każdym powiecie występują braki kadrowe, a w niektórych inspektoratach pracuje zaledwie jeden lekarz weterynarii, co uniemożliwia efektywną realizację zadań inspekcji. Powoduje to nie tylko zagrożenie dla bezpieczeństwa zdrowia publicznego, ale jest także realnym zagrożeniem dla wycenianego na około 30 mld euro eksportu do krajów trzecich i handlu wewnątrzunijnego żywnością zwierzęcego pochodzenia.

Należy również zagwarantować Inspekcji Weterynaryjnej odpowiednią do stale wzrastającej ilości zadań liczbę dobrze wynagradzanych etatów. Niezwykle istotnym jest także odpowiedni prestiż Inspekcji i wsparcie ze strony rządzących. Konieczne jest docenienie lekarzy weterynarii chcących związać się z urzędowym nadzorem weterynaryjnym na wiele lat, wypełniających nałożone na nich zadania starannie i z poczuciem pewnej misji. To jest podstawa sprawnego funkcjonowania każdej inspekcji.

Ponadto zwracamy uwagę, że brak zdecydowanej reakcji na sygnały o złej sytuacji kadrowej w Inspekcji Weterynaryjnej, będącej wynikiem zaniedbań płacowych, pracownicy tejże Inspekcji odbierają jako działania mogące doprowadzić do zniszczenia jej istniejących sprawnych struktur i skutecznego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego.

2. **Wzmocnienia nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej** poprzez zmiany przepisów szczegółowych, które umożliwią skuteczniejsze egzekwowanie prawa i wyciąganie

konsekwencji wobec podmiotów nadzorowanych. W pierwszej kolejności powinno nastąpić uszczelnienie nadzoru weterynaryjnego poprzez przywrócenie narzędzi prawnych umożliwiających jego efektywne wykonywanie, a sukcesywnie odbieranych na przestrzeni lat przez kolejnych ministrów rolnictwa, takich jak:

- przywrócenie świadectw zdrowia na każdym etapie przemieszczania dla wszystkich zwierząt rzeźnych, zapewniając odpowiednie wynagrodzenia za tę urzędową czynność,
- ustanowienie, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”), instytucji lekarza weterynarii opiekującego się stadem. Przypominamy, że w tej kwestii rozporządzenie zaczyna obowiązywać z końcem 2019 roku,
- wprowadzenie obowiązku poświadczania przez lekarza weterynarii opiekującego się danym gospodarstwem wiarygodności łańcucha żywieniowego,
- wprowadzenie, wzorem niektórych państw UE powszechnego, obowiązkowego ubezpieczenia zwierząt gospodarskich,
- przywrócenie konkursów na stanowiska powiatowych lekarzy weterynarii oraz zastępców i wyłączenie ich z grupy wyższych urzędników państwowych poprzez uchylenie art. 52 pkt 3a ustawy o służbie cywilnej (związanego z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania) i przywrócenie im możliwości zawarcia umów na podstawie umowy o pracę,
- zmiana systemu podporządkowania Inspekcji Weterynaryjnej – zmiana podległości Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi na bezpośrednio Prezesowi Rady Ministrów jako niezbędnej dla sprawnego funkcjonowania i niezależności Inspekcji Weterynaryjnej. Aktualnie obowiązujący system prawny stwarza ewidentny konflikt interesów, gdyż Inspekcja Weterynaryjna prowadzi działania kontrolne wobec podmiotów, których interesy reprezentuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi będący jednocześnie bezpośrednim zwierzchnikiem Głównego Lekarza Weterynarii.

3. Utrzymania sposobu nadzoru nad ubojem zwierząt poprzez funkcjonariuszy publicznych – urzędowych lekarzy weterynarii wykonujących zadania z wyznaczenia powiatowego lekarza weterynarii, jako najbardziej efektywnej formy wykorzystania pracy lekarzy weterynarii.

Planowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmiany („etatyzacja” wyznaczeń), dotyczące sposobu sprawowania nadzoru nad badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa, w żadnym stopniu nie poprawią złej sytuacji, w jakiej znalazła się Inspekcja Weterynaryjna.

Wbrew informacjom medialnym pochodzącym z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przypominamy, że nadzór nad ubojem zwierząt rzeźnych sprawują urzędowi wyznaczeni lekarze weterynarii, a nie lekarze weterynarii w ramach prywatnej praktyki.

Urządowi wyznaczeni lekarze weterynarii posiadają status funkcjonariuszy publicznych, są chronieni prawem jako funkcjonariusze publiczni i są wynagradzani z budżetu państwa wg stawek określonych stosownym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W związku z powyższym urzędowy wyznaczony lekarz weterynarii jest w pełni niezależny finansowo i merytorycznie od podmiotu kontrolowanego (rzeźni) i podlega powiatowemu lekarzowi weterynarii. W świetle ostatnich zdarzeń na terenie powiatu Ostrów Mazowiecka wszystkim uczestnikom rynku: rolnikom, przetwórcom, lekarzom weterynarii oraz administracji państwowej powinno zależeć na zażegnaniu kryzysu, a nie jego podsycaniu i wprowadzaniu rewolucyjnych zmian w dobrze funkcjonującym od lat systemie. Zwracamy uwagę, że aby zastąpić jednego wyznaczonego urzędowego lekarza weterynarii, niezbędne jest przyznanie 1,5 do 2,0 etatów ze względu na obowiązujący przy „etatyacji” Kodeks Pracy (8-godzinny dzień pracy, płatny urlop wypoczynkowy, zwolnienia lekarskie itp.). Wobec powyższego zapowiadane przez projektodawcę oszczędności środków budżetowych są iluzoryczne i oparte na nieuzasadnionym porównywaniu wysokości wynagrodzenia urzędowego lekarza weterynarii do wysokości wynagrodzenia pracownika etatowego bez uwzględnienia różnicy w świadczonym czasie pracy i kosztów pośrednich wynikających z zatrudnienia na etacie (13-ta pensja, składki ZUS, płatne urlopy, zwolnienia lekarskie, nakłady finansowe na stworzenie nowych miejsc pracy itp.). Przypominamy, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w uzasadnieniu do Ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności w końcu 2017 roku stwierdziło, że odstępuje od etatyacji ze względu na jej koszt. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oszacowało wówczas koszt tej operacji na 727 mln zł. Przestrzegamy także przed skutkami zastąpienia w procesie badania zwierząt rzeźnych i mięsa urzędowych lekarzy weterynarii pracownikami pomocniczymi, gdyż w oczywisty sposób obniży to jakość nadzoru, przez co stworzy zagrożenie dla zdrowia publicznego, a także ze względu na obowiązujące przepisy prawa unijnego i światowego (Porozumienie w Sprawie Stosowania Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych), dla eksportu do krajów trzecich i handlu wewnątrzunijnego.

Katastrofalna sytuacja kadrowo-finansowa, której najlepszym obrazem jest:

- rezygnacja przez lekarzy weterynarii z pracy z przyczyn ekonomicznych –ponad 300 wakatów w inspektoratach weterynarii,
- brak 47 organów administracji weterynaryjnej, czyli powiatowych lekarzy weterynarii i ich zastępców,
- funkcjonowanie inspektoratów tylko z jednym lekarzem weterynarii, czyli powiatowym lekarzem weterynarii,
- wykonywanie funkcji powiatowego lekarza weterynarii na obszarze dwóch powiatów,

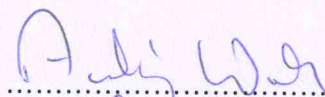
stanowi niewyobrażalne zagrożenie dla bezpieczeństwa zdrowia publicznego, nie mówiąc o skutkach gospodarczych dla Państwa. Konieczność wzmocnienia Inspekcji Weterynaryjnej jest nie tylko głosem środowiska weterynaryjnego, ale również producentów i przetwórców działających na rynku rolnym, Związku Powiatów Polskich, jak i samej strony rządowej –

chociażby w opiniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, czy również analizach Najwyższej Izby Kontroli i stanowisku Szefa Służby Cywilnej.

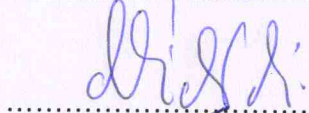
Mamy nadzieję, że szansa uratowania wysokiej pozycji polskiej żywności nie zostanie zaprzepaszczone, co niewątpliwie jest związane z koniecznością realizacji przedstawionych tez.

Prezydium Zjazdu:

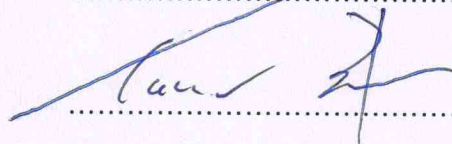
Przewodniczący Zjazdu: Andrzej Więcek

Zastępca Przewodniczącego Zjazdu: Rafał Michałowski

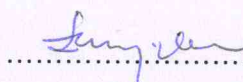

Zastępca Przewodniczącego Zjazdu: Tomasz Brzana

Sekretarze Zjazdu:

Sekretarz Zjazdu: Barbara Łuszczyńska

Sekretarz Zjazdu: Kamilla Smeja

